

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ПРАВОСЛАВНИ БОГОСЛОВСКИ ФАКУЛТЕТ
МИЈЕ КОВАЧЕВИЋА 11Б
БЕОГРАД

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ЗА ПРЕДМЕТ
СТАРОЗАВЕТНА ТЕОЛОГИЈА

НАСТАВНИК: ПРОФ. ДР РОДОЉУБ КУБАТ, ВАНРЕДНИ ПРОФЕСОР
САРАДНИК: НЕНАД БОЖОВИЋ, АСИСТЕНТ

1. ПОДАЦИ О СТАТУСУ ПРЕДМЕТА У СТУДИЈСКОМ ПЛАНУ

- временске димензије наставе: IV семестар, школске 2013/14.
- седмични фонд часова: 4+2
- број часова у семестру: 60+30
- врста наставе: обавезни предмет
- корелација наставе: Свето Писмо Старог Завета (Увод, Историја и егзегеза), Увод у Нови Завет, Егзегеза Новог Завета, Теологија Новог Завета, Патрологија, Догматика, Литургика
- организациони облици наставе: предавања и вежбе (саоднос 4:2)
- евалуација знања: испит после IV семестра

2. Циљ и задаци наставе

Стицање увида у основна теолошка питања старозаветне теологије у изворном контексту, као и у контексту новозаветне и патристичке теолошке мисли. Важан аспект курса представља покушај осавремењења библијских теолошких идеја и њихова теолошка и егзистенцијално-еклесијална актуализација.

3. САРЖАЈ

Упознавање са теолошким идејама скривеним иза библијских текстова, и уопште библијско-теолошко сагледавање историје изабраног народа. Основне теолошке идеје заступљене у старозаветним текстовима: Савез Бога и Израила, монотеизам – Јахве једини Бог, месијанизам – ишчекивање велике будућности, библијска антропологија, ангелологија и демонологија. Културолошки аспекти: схватање полности, слободе,

друштвеног живота, праведности, закона итд. Посебно се наглашава социјални карактер староизраилске религијске свести, као и новозаветно и хришћанско читање Старог Завета.

4. ПРАКТИЧНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Обавезе студената:

Студенти су обавезни да похађају наставу; препоручљиво је да долазе на појединачне консултације; потребно је активно учешће у настави (посебно на вежбама).

Начин оцењивања рада и резултата:

Писање и одбрана семинарске вежбе чиниће 15% укупне оцене. Активно учешће на настави доноси 15% оцене. Осталих 70% оцене студенту ће омогућити завршни испит.

5. ЛИТЕРАТУРА:

Ц. Дрејн, *Увођење у Стари Завет*, Београд 2003, 288-351; L. J. McKenzie, *Starozavjetna biblijska teologija*, у: *Biblijska teologija Starog Novog zavjeta*, Zagreb 1980, 146-225; Р. Кубат, *Трајовима Писма: Стари Савез – теологија и херменеутика*, Крагујевац 2012, 17-101, 247-311; Р. Кубат, *Основе старосавезне антропологије*, Београд • Нови Сад 2008; Р. Кубат, *Схваћање зајробног живота кроз старозавјетну историју*, Богословље 1-2, Београд 1999, 9-35.

б) корисна литература

Th. Söding, *Više od knjige. Razumjeti Bibliju*, Zagreb 2001; В. Ф. Олбрајт, *Археологија и религија старог Израела*, Градац 139-140 (2000-2001), 8-26; А. Grabner-Haider, *Praktični biblijski LEKSIKON*, Zagreb 1997; Д. Милин, *Појам Бога у Старом Завету*, Богословље 1-2, Београд 1995, 35-41; А. Rebić, *Središnje teme Staroga zavjeta*, Zagreb 1996; Х. В. Робинсон, *Заједница и појединац у Израилу*, Логос, Београд 2003, 7-19.

6. ИСПИТНА ПИТАЊА:

1. Стари Завет и митови?
2. Старозаветни приповедни искази?
3. Божија имена?
4. Монотеизам: разликовање Бога и света?
5. Карактер старозаветног монотеизма?
6. Стварање човека (Пост 1 26-27)?
7. Стварање човека (Пост 2 7)?

8. Старозаветни називи за човека?
9. Основни антрополошки појмови?
10. Савез?
11. Закон и праведност?
12. Схватање “живота после“ у Старом Завету?
13. Стари Завет у светоотачкој мисли?
14. Старозаветно схватање греха?
15. Појединац и заједница у Старом Завету?
16. Настанак старозаветног канона?
17. Теологија канона?
18. Хришћански Стари Завет (Савез) и јеврејски Танах?
19. Стари Завет из перспективе Новог?
20. Старозаветна ангелологија?
21. Старозаветна демонологија: питање зла?
22. Историја и теологија у Старом Завету?
23. Савременост Старог Завета?
24. Историјски учинак библијских текстова?
25. Стари Завет у богослужбеној традицији?
26. Библија и савремена наука?
27. Људска права из старозаветне перспективе?
28. Схватање нације у Старом Завету?
29. Пророчка теологија?
30. Схватање полности у Старом Завету?
31. Старозаветне типске аналогije (аналогije вере)?
32. Стари Завет у свету који га је окруживао?
33. Плуралност теолошког мишљења у Старом Завету?